

DOLNOŚLĄSKA BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA WE WROCŁAWIU
FILIA W ŚWIDNICY

CZYTELNICTWO DZIECI I MŁODZIEŻY.
WYDAWNICTWA ZWARTE

OPRACOWANIE

KATARZYNA GIEDRYS-WOŹNY
AGNIESZKA NAWROCKA

ŚWIDNICA 2015

W sierpniu 2015 r. minister edukacji narodowej ogłosiła cztery podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2015/2016. Jedno z zadań dotyczy rozwijania kompetencji czytelniczych oraz upowszechniania czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Według Jadwigi Andrzejewskiej¹ kompetencje czytelnicze, nazywane również przygotowaniem czytelniczym czy też kwalifikacjami, umiejętnościami czytelniczymi, uzyskuje się w wyniku przysposobienia czytelniczego. Przysposobienie czytelnicze ma na celu wykształcenie u uczniów umiejętności wyszukiwania i odbioru beletrystyki i piśmiennictwa niebeletrystycznego. Jadwiga Andrzejewska kompetencje czytelnicze uważa za ważny komponent kultury czytelniczej jednostki i zalicza je, obok wiedzy, do tzw. dyspozycji instrumentalnych umożliwiających rozwiązywanie różnych problemów za pomocą lektury, umiejętne korzystanie z książek i prasy, właściwą recepcję czytanych tekstów, wykorzystanie lektury w praktyce życiowej. Określa także ich zakres obejmujący: poszukiwanie i wybór lektury, korzystanie z książek, czasopism i recepcję tekstów oraz utrwalanie treści lektury.

W *Podręcznym słowniku bibliotekarza*² znajdujemy następujące wyjaśnienie pojęcia kompetencje czytelnicze: „Kompetencje czytelnicze – przygotowanie czytelnicze. Wiedza i umiejętności umożliwiające wszechstronne wykorzystywanie lektury w różnych sytuacjach życiowych. Kompetencje czytelnicze obejmują poszukiwanie lektury, korzystanie z instytucji udostępniających książki i czasopisma, właściwy odbiór różnorodnych tekstów”.

Promowanie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży znalazło swój wyraz w dwóch rządowych programach: programie Ministerstwa Edukacji Narodowej „Książki naszych marzeń” adresowanym do szkół podstawowych i Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa na lata 2016-2020.

Ujęte w niniejszym zestawieniu bibliograficznym opracowania na temat czytelnictwa dzieci i młodzieży mogą stanowić źródło wiedzy teoretycznej i praktycznej inspirującej do podejmowania skutecznych działań mających na celu rozwijanie zainteresowania młodych czytelników sztuką słowa.

---

¹ Andrzejewska J. : *Bibliotekarstwo szkolne. Teoria i praktyka*. T. 2, Praca pedagogiczna biblioteki. Warszawa : Wydawnictwo SBP, 1996, s. 62.

²*Podręczny słownik bibliotekarza*. Oprac. Grzegorz Czapnik, Zbigniew Gruszka przy współpracy Hanny Tadeusiewicz. Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2011, s. 155.

1. Andrzejewska, Jadwiga
Bibliotekarstwo szkolne : teoria i praktyka. T. 2, Praca pedagogiczna biblioteki / Jadwiga Andrzejewska ; Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 1996. – (Nauka, Dydaktyka, Praktyka ; t. 17).
2. Baluch, Alicja
Od ludus do agora : rozważania o książkach dla dzieci i młodzieży i o sposobach lektury, które wiodą od zabawy do poważnej rozmowy o literaturze / Alicja Baluch. – Kraków : Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2003.
3. Biblioteka
Biblioteka szkolna : przewodnik dla bibliotekarza / pod red. Emilii Białkowskiej. – Wyd. 2 zm. i uzup. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1986.
4. Dunin, Janusz
Pismo zmienia świat : czytanie, lektura, czytelnictwo / Janusz Dunin. – Warszawa ; Łódź. – Wydawnictwo Naukowe PWN, 1998.
5. Dziecko
Dziecko i książka : materiały z ogólnopolskiej konferencji, Biblioteka Narodowa 27-28 października 2003 roku / [red. nauk. Grażyna Lewandowicz-Nosal]. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 2004.
6. Leszczyński, Grzegorz
Książka i młody czytelnik : zbliżenia, oddalenia, dialogi : studia i szkice / Grzegorz Leszczyński, Michał Zajac. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2013.
7. Literatura
Literatura dla dzieci i młodzieży w procesie wychowania : praca zbiorowa / pod red. Anny Przeclawskiej. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1978.
8. Papuzińska, Joanna
Dziecko w świecie emocji literackich / Joanna Papuzińska ; Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 1996. – (Nauka, Dydaktyka, Praktyka ; t. 18).
9. Papuzińska, Joanna
Inicjacje literackie : problemy pierwszych kontaktów dziecka z książką / Joanna Papuzińska. – Wyd. 2. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1988.
10. Pęska, Ludmiła
Dziecko trudne a książka : z badań nad czytelnictwem dzieci nieprzystosowanych społecznie / Ludmiła Pęska. – Warszawa : Instytut Wydawniczy „Nasza Księgarnia”, 1975.

11. Straus, Grażyna

Modelowi sukcesorzy, indywidualiści, eklektycy / Grażyna Straus : Instytut Książki i Czytelnictwa. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 2005. – (Z Badań nad Czytelnictwem ; 29).

12. Szefler, Elżbieta

Kompetencje czytelnicze uczniów w młodszym wieku szkolnym. T. 1, Stan obecny / Elżbieta Szefler. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, 2003.

13. Szefler, Elżbieta

Kompetencje czytelnicze uczniów w młodszym wieku szkolnym. T. 2, Szanse, możliwości / Elżbieta Szefler. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, 2003.

14. Szocki, Józef

Biblioteka w procesie rewalidacji dzieci niepełnosprawnych / Józef Szocki. – Wrocław : Instytut Kształcenia Nauczycieli im. Wł. Spasowskiego. Oddział Doskonalenia Nauczycieli, 1985.

15. Truskolaska, Justyna

Wychować miłośnika książki czyli Czytelnictwo i okolice / Justyna Truskolaska. – Tychy : Maternus Media, 2007.

16. Warto

Warto mieć w bibliotece : książki dla dzieci 2010-2013 : katalog / Grażyna Lewandowicz-Nosal, Anna Krawczyk, Katarzyna Kujawa, Zuzanna Porzuczek ; Miejska Biblioteka Publiczna im. Ł. Górnickiego Galeria Książki w Oświęcimiu. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2014. – (Biblioteki Dzieci Młodzież ; nr 8).

17. Zając, Michał

Promocja książki dziecięcej : podręcznik akademicki / Michał Zając : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. – Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2000. – (Nauka, Dydaktyka, Praktyka ; 42).